

ΟΡΕΣΤΗΣ ΚΑΙ ΠΥΛΑΔΗΣ

Οτε πρό τινων ἐτῶν ἡ ναγκάσθην νὰ διαχειμάσω ἐν Αιγύπτῳ, ἀφοῦ ἔθαύμασα τὴς πυραμίδας, τὰς καρῆλους καὶ τὸν ἀντιστίλεχ, ἀφοῦ ἤκουσα τὸν αἰλοτύμπαιον, ἔφαγον βανάνας καὶ ἔπιον ταμαρινθόζωμον, μὴ θήλων νὰ μείνω ἀγευστος οὐδεμιᾶς τῶν φαραωνικῶν ἀπολαύσεων, ἀπεράσιτας νὰ ῥεφήσω καὶ τινα ὅδσιν ἀσιχίου. Τοῦτο ἔδεσμα τοῦτο γνωρίζουσι πιθανῶς οἱ πλεῖστοι τῶν ἀναγνωστῶν ἐκ τοῦ Κόμη τος Μοντεχρίστου τοῦ μακαρίτου Δουμᾶ. Εἶναι δὲ ἐκχύλισμα ἴνδικῆς καννάβεως, ἀγδεῖς τὴν ὁσμήν, ἀρδέστερον τὴν γεῦσιν, ἀλλ' ἔχον τὸ προτέρημα νὰ μεταχέρη τοὺς ἀγδιάζοντας τὴν πεζήν πραγματικάτητα τοῦ ἡμετέρου πλανήτου εἰς τὴν χώραν τῶν ὄνειρων. Πλείονα περὶ τοῦ φριγιάκου τούτου κρίνω περιττὸν νὰ παραθέσω, παραπέμπων τοὺς ὀρεγομένους εἰς τὸ σύγγραμμα τοῦ τουρκογείου Μερώ, πλέξαντος εἰς τὸ ἀσὶχ ἐγκώμιον χιλιοσελίδον.

'Αφοῦ κατέπιον τὸ γάπιον, κατεκλύητην περιμένων τὴν ἐνέρ-

γειαν τῆς ηγεμονίας βιοτάνης, μή αύσαν ἀμεσον, ἀλλὰ βραδεῖαν
καὶ βαθύματιν. Ἀγαθὸς τις συνοδειπόρος μου, ὁ κ. Oëlschig,
σάξων τὴν πατρίδα, στενογράφος τὸ ἐπάγγελμα καὶ ἔραστης
τῶν βιολογικῶν πειραμάτων κατὰ τὰς ὕβρας τῆς σχολῆς, ἡθέ-
λησε νὰ δικινυκτερεύσῃ ἐν τῷ κοιτῶνι μου, περανινθεὶς εἰς
τοῦτο εἴτε ἐκ φιλόδρομος μερίμνης εἴτε ἐκ φυσιολογικῆς περι-
εργίας. Συνειθίσας ν' ἀναγινώσκων αλινήρης, ἔλαβεν εἰς κεῖρας
ἔλληρηντὸν τόμον, λησμονθέντα πιθανῶς ἐπὶ τῆς νοκτερινῆς
τραπέζης παρά τινος φιλομούσου ὄμογενοῦ. Τοῦ βιβλίουν ἔτυχεν
ἐν ἐγγειρίδιον ἔλληρηντῆς μυθολογίας ἐκπονηθὲν ὑπὸ τίνος Πε-
ρικλέους. Ιασεμίδου, ζητοῦντος συγγρωμήν ἐν τῷ προαιμῷ ἡνι,
πρωτόπειρος ὅν, ἔχη ἀτελείας περὶ τὸ λεκτικὸν. Εἶπεν αὐ-
τῷ τῷ ἀνθρώπῳ συγκεχωρημέναι, οὐγὶ ὅμως, καὶ τὸ κατόρθωμα
αὔτοῦ, ἐπιτυχόντος νὰ καταστήσῃ τοὺς ποιητικωτάτους ἡμῶν
προγονικοὺς μύθους πεζοτέρους ἀντωνιαδείους ἐποποίιξ.

Τοῦ ἀστιχίου ἡ ἀρετὴ ἔγκειται εἰς τὸ ἐνισχύειν τὰς ὑπαρ-
χαύσας ἐν τῷ ἐγκεφάλῳ ιδέας μᾶλλον ἢ εἰς τὸ πλάττειν νέας.
Ἐπίμενον ἦρα ἡτο εἰς τὸν ἔχοντα τὴν κεισαλήν πλήρη ἀνα-
μήσεων τοῦ 'Ολύμπου, ἡ ἐνέργεια τοῦ φαρμάκου ν' ἀποδῆ μυ-
θολογική. Καταπεσόντος δὲ μετ' εὐ πολὺ ἐκ τῆς χειρὸς τοῦ
βιβλίου, ἥργισκ παραληρῶν περὶ θεατῶν, ἥρων, σερήνων καὶ
καθείρων.

"Οτε τὴν ἐπιούσαν ἀνέλαβον ἐκ τῆς παρακοπῆς, ὡς ὄντο-
μαζει: τὴν hallucination ὁ 'Αριστοτέλης, ἢ ἐκ τῆς παρα-
σθήσεως, ὡς θέλουσιν αὐτὴν οἱ ἡμέτεροι 'Ασκληπιαδαι, ὁ
φίλος Oëlschig ἴστατο πρὸ ἐμοῦ κρατῶν ἐν τῇ δεξιᾷ φύλλον
χάρτου κεκαλυμμένον δι' ἵερογλυφικῶν σημείων, ἐν δὲ τῇ ἄρι-
στερᾷ ὑγρὸν κάλαμον, δι' εὐ πὰ προσεκάλει νὰ ὑπογράψω. Τὸ
εῦτο προσαγόμενον εἰς ἐπικύρωσιν ἔγγραφον οὐδὲν ἀλλο ἦτο,
ἢ τὰ στενογραφηθέντα πρακτικὰ τοῦ ὑπὸ τὴν ἐπίρειαν τοῦ
ἀστικού μονολόγου μου, ἐν ὁ φυσιοδίῃς στενογράφος προύτιθετο

ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗ

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΛΑΪΚΗ ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗ

νὰ ὑποδέληγε εἰς ἐπαρχιακήν τινα ἀκαθημάτων ἕπιστημάν. Πρέπει δὲ νὰ προσθέτω ὅτι ὁ κύριος αὐτος, οὐδὲ γρῦ ἐννοῶν τῆς γλώσσης τοῦ Πλάτωνος, καὶ τοι γερμανός, εἴχε στενογραφήσει ἀπλῶς τοὺς ηγέους τῆς διακρίνεσσης ἡμᾶς ἀπὸ τῶν ζήρων ἐνάρθρου φωνῆς, ὥστε τὸ ἀντίγραφον, ἐπερ μ' ἔρι-λοδώρησεν, οὐδὲν ἀλλοῦ ήτο, ἡ ἀπεικόνισμα ἐλληνικῶν φθίγγων διὰ φραγκικῶν στοιχείων. Εξ αὐτοῦ ἀποσπῶ τὴν κατωτέρω δρεστείαδα, γρήσιμον ἵσως εἰς τοὺς διατρίβοντας περὶ τὴν τοξι-κολογίαν.

«Ἐν τῇ ἀκμῇ τῆς μάχης ἤζητε ὁ Ὁρέστης τὸν Πυλάδην, ἵνα πληριόν αὐτοῦ νικήσῃ τὴν ἀποθίνη· σχίσας πυκνὸν δάσος λοιγγῶν καὶ ἀκοντίων κατώρθωσε μετὰ μυρίους ἄγωνας νὰ πληριάσῃ τὸν ἔταξον, ὃν εὔρε πατοῦντα ἐπὶ ἐκατόμβης ἐχθρῶν ὅπ' αὐτοῦ καταδληθέντων, ἀλλὰ πληγωμένον, αἷμόφυρτον καὶ μάτην παλαίσοντα πρὸς νέον σμῆνος πολεμίων. Ο Πυλάδης ἐφάνετο τοσοῦτον τοῦ θανάτου ἐγγύε, ὥστε ὁ ίδιος τοῦ Ἀγα-μένονος ἐπαυσεν ἀποκρούων τὰ ἀπειλοῦντα τὸ στήθος αὐτοῦ ξίρη, φεδούμενος μὴ ἐπιζήσῃ ἐκείνου, δι' ὃν μόνον ἔζη ὅτε δὲ εἰδε πίπτοντα τὸν φίλον του, ἡμιθανῆς ηδη ὡν κάκενος, κα-τώρθωσε νὰ φθίσῃ ἔρπων μέχρι τοῦ νεκροῦ, ὃν περιπτυγθεὶς ἡσπάσθη εἰς τὸ στόμα, ὥστε ηθελε νὰ ἐμφυσήσῃ εἰς τὰ στήθη του τὴν ἀπομείνασσαν αὐτῷ ὁλίγην πνοήν. Άμερτεροι ἀπέθανοι καὶ ἐτάφησαν ἐκεῖ.

Ἐν τῇ γῇ, παχυνθείσῃ ἐκ τῶν ἐνηγκαλισμένων λειψάνων, ἐλλάστησαν μεταξὺ τῶν λευκανθέντων ηδη ὁστῶν δύο δενδρύλ-λων, ἀτινα ἐφάνεντο σπεύδοντα ν' αὖξήσωσι ταχέως, ἵνα διὰ τῶν κλάδων των στενότερον περιπτυγθῶσι. Παρετηρήθη μά-λιστα ὅτι τὸ ἔχροι οἱ μεστοὶ καλύκων αὐτῶν κλώνες ἐκυπτούν πρὸς ἀλλήλους, ὡς εἰ ἐσκόπουν, διὰ τῆς ηδείας αὐτῶν πνοῆς θερμαινόμενοι, ἀμοιβαίως νὰ ἐπισπεύσωσι τὴν ἀνθησιν. Τὰ εὔ-σμα ἄνθη διεδέχθησαν εὐχροα μῆλα όλλα μῆλα θυματοργά-

καθότι πᾶς ἐ γενέμενος τοῦ καρποῦ τῆς μίας; τῶν μηλεῶν κατελαμβάνετο ὑπὸ ἀναταχθῆτου συμπαθείας πρὸς τὸν φαγόντα ἐκ τῶν τῆς ἑτέρας. Ἐν δὲ τῷ αἰσθήματι τούτῳ ὑπῆρχε καὶ διάκρισις τις ἡν δηλ. οἱ μηλοφάγοι ἦσαν τοῦ αὐτοῦ φύλου, συνεδέοντο δι' ἀρρήκτου φίλιας, ἡν δὲ ἀνὴρ καὶ γυνή, ἐγεννᾶτο ἔρως παραμένοντο μέχρι τοῦ τάξεων. Τὰ δὴ τῶν Ἑλλήνων ἥσαν ἀνόρη ἄγνα καὶ τῶν μηλῶν τὰ ἀποτελέσματα ἀκριβῶς διακενριμένα.

Ἡ ἕδυτης τῶν καρπῶν τούτων ἦτο τοιαῦτη, ώστε πάντες οἱ δευθροκόμοι ἔσπευσαν νὰ μασχεμούσιν εἴκος αλάζους ἐκ τῶν μηλεῶν, μεταβληθέντας εἰς εὐθαλῆ δένδρα. Γενομένης δὲ μετ' αὐτοῖς καὶ τῆς ἀρετῆς αὐτῶν γνωστῆς, οἱ γονεῖς πρὶν ἢ συζεύξωσι τὰ τέκνα αὐτῶν, ἔδισσον ἡρέστειον μῆλον εἰς τὴν αόρην καὶ πολλάδειον εἰς τὸν νυμφίον, διστις μετὰ τὸ δεῖπνον τοῦτο ἔδινατο ν' ἀπέλθῃ ἀμερίκνως εἰς τὴν ἀγορὰν ἢ τὸ στρατόπεδον, οὐδέποτε καγδυνάων ἐκ τῶν Αἰγαίου, ὡς εὖδ' ἢ σύζυγος αὐτοῦ εἶχε τι νὰ φερῇθῇ ἐκ τοῦ ἀσματος τῶν σειρήνων τῆς Λέσσου ἢ τῆς Κερίνου. Οἱ δὲ Θηβαῖοι, φυτεύσαντες κατὰ συμβουλὴν τῶν παρ' αὐτοῖς σορῶν τὴν παλαιότερην τῶν νέων διὰ τοιούτων δένδρων, ἔδρεψαν ἐξ αὐτῶν αὐτὸν μένον μῆλον, ἀλλὰ καὶ τρέποντα πολεμικά. Γνωστὰ τοῖς πάτεριν εἶναι τὰ κατορθώματα τοῦ ἱεροῦ αὐτῶν λόγου, οὐχὶ ὅμως ἐπίσης παστιγνωστῶν ὅτι ἡ φίλια, ἡ συνέδουσα καὶ καθιστῶσα τοὺς ἡρωας τούτους ἀνικῆτους ἐν ταῖς μάχαις, προήρχετο ἐκ τῆς ὑπὸ τὸ σχῆμα μῆλου μεταλλήσεως τοῦ σώματος τοῦ Ὀρέστου καὶ Πολάδου.

Τοιαῦτα καὶ μαρίχ ἄλλα, ὃν μαρφά θειελεν ἀποδη ἡ ἀρθρήγησις, τῶν ὀπωρῶν τούτων τὰ κατορθώματα. Ἀδύνατον ὅμως εἶναι νὰ κρύψωμεν ὅτι ἐν τῷ πλήθει τῶν ἀγαθῶν εἰσέρηθαν καὶ τινὰ παρατεράγωδα. Οὕτω διατίλεις Κενύρας, πλανηθεὶς ἐντεῖς δάσους καὶ φαγόν ἀγνώστου δένδρου καρπούς, τοσοῦτον ἡδεῖς εὔρεν αὐτούς, ὥστε ἐμπλήσας τὸν κόλπον μετέβωκε τὸ

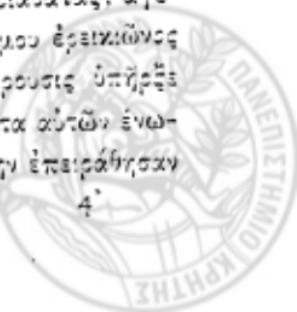
έσπερχε καὶ εἰς τὴν θυγατέρα του Μόρρων, καὶ ἐντεῦθεν ἀξορύη ἀθνάτου δράματος τῷ Ἀλεξέρῃ καὶ εὐρημάῶν καὶ στεράνων τῇ κυρίᾳ Ριστόρῃ. Ἀλλὰ καὶ ὁ Εὐριπίδης καὶ ὁ Ρακίνας ὅρει-λουσιν εἰς τὰ μῆλα ταῦτα τοὺς στιλπνοτέρους τοῦ τραγικοῦ αὐτῶν στέμματος μαργαρίτας. Ἀληθίες εἶναι δὲ τῶν μαργα-ριτῶν τούτων η λάμψις δὲν εἶναι ηθικῶς ἀμώμος. Ἀλλὰ σφέλμα εἶναι τὸν μῆλων η τῶν ποιητῶν τούτων, ἵν, ἔχοντες προγείρους Νίσσους καὶ Εὔρυλλους, Φίλήμονας καὶ Βενύδης. Σχένους καὶ Ἐπονίνας καὶ μυρίους ἄλλους ἀσπίλους μῆλος-γους, προστίμησαι ἀντὶ τούτων νὰ ὑμητέωσι τὴν μητέρα του Μωωταύρου, φρεγούσταν κατὰ λάθος μῆλον ἐκ κήπου, ἢν εἴχεν ἐπινεμηθῆ ἢ πατήρ τοῦ βρελυροῦ τεκνίου;

«Πᾶν μέτρον ἔριστον», ἔλεγεν ὁ σοφώτερος τῶν πάλαι σο-φῶν. Τὸ ῥητὸν τοῦτο ἔρχομόζεται καὶ εἰς τὰ μῆλα, ὡν η κα-τέχρησις, ως κατωτέρω φάνεται, ἔγεινε παραίτιος πρωτορε-γῶν δυστυγχυμάτων. Οὕτω τὴν οὐρατὴν Ἡγὼ ἡγάπα περιπα-θῶς ὁ κάλλιστος τῆς ἐποχῆς ἐκείνης νεκνίας, οὐδὲ τοῦ Κη-ρούσσου καὶ τῆς Λιριόπηνς. Ἀλλ' η Ἡγὼ ἀνήκειν εἰς τὴν κα-τηγορίαν τῶν γυναικῶν ἐκείνων, αἵτινες ἀντὶ καρδίας κρύπτου-σιν ὅπο τὸν ἀριστερὸν μαστὸν ἀπολελιθωμένον τι κρύπτης ματαιό-τητος καὶ φιλαρετείνεις, στέργευσται μὲν ν' ἀγαπῶνται, ἀλλ' ἀποστρεφόμεναι ν' ἀποβάτωσι τὰ ἴσχ. Τοιαύτη οὖσα ἥκουσα περὶ τῆς ἀρετῆς τῶν μῆλων καὶ πορευθεῖσα εἰς Βοιωτίαν ἔκοψε δύο ἐξ αὐτῶν. Ἀλλ' ἀντὶ νὰ φάγῃ τὸ ἓν διέδουσα τὸ ἔτερον εἰς τὸν φίλον της, ἥβελησε ν' ἐναρριπίσῃ ἐκείνου μόνου τὴν φλόγα, μένουσα η ἕδει ἀνάληγητος ὅπως πρίν. Ἀμφότερα λοι-πὸν παρέθεσεν εἰς τὸν ἔρχεταιν. Τί δὲ ἐν τούτου συνέστη, δη-γεῖται ὁ Παυσανίας. Οἱ ὀρέστειος καὶ πολάδειος γκρίς, ἐγ-κλεισθέντες παρὰ φύσιν ἐν τῷ αὐτῷ σώματι, ἀνήψαν ἐκεῖ ἀδι-έξεσθεν πυρκαϊάν. Τούτη ταύτη; φλεγόμενος ὁ δυστυγχὴς Νάρ-κισσος ἐλησμόνητε τὴν Ἡγὼ καὶ κατακλιθεὶς παρὰ τὸ γκρίζος

λίμνης ἀπέθινεν ἐκεῖ, τοῖνων εἰς τὴν θάλατταν αὐτοῦ εἰκόνα ἀπηλπισμένην ἀγνάληγην. Καὶ τὴν σίσυρὸν ὅρως Ἡγιός ἐπιμόρησαν οἱ θεοὶ ματέρες ἑκόντες εἰς λίθους φιττακόν.

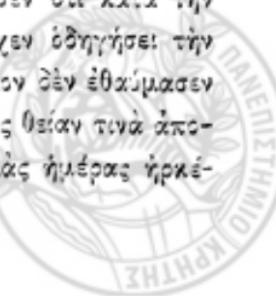
Αλλά ἔτι θυματότερον τὸ ἐπόμενον θεῖμα.

Οτε δὲ Ἐρμῆς καὶ ἡ Ἀφροδίτη, ἀπεράσσονται νὰ συζεύξωσι τὸν υἷον κύτων μετὰ τῆς καλῆς ναϊάδος Σαλμακίδος, ἥντινον ἀρκεσθῶσι, κατὰ τὴν τότε συνήθειαν, νὰ προσφέρωσιν ἀνὰ ἐν μῆλον εἰς τὸν μελλονύμφους, ἐνόμισχν δὲ, θεοὶ ἔντες, ἕπρεπε νὰ πράξωσιν ὑπὲρ τῶν τέκνων πλεῖστὸν τι τοῦ συνήθους. Τὴν προτεραίαν λοιπὸν τοῦ γάμου ἡ τρισμέγιστος Ἐρμῆς, ἀριστος φύν χηρακίς, κατέργυγεν εἰς τὸ ἀπόκρυψα τῆς Ἑρμητικῆς ἐπιστήμης. Λαβὼν ἐκατὸν ὄρεσταις καὶ ἴσχριθικα πυλάδεις μῆλα καὶ ἐκθλιψάς τὸν χυμόν, ὑπέσκαψεν κύτων εἰς διεκαπτὶκὸν διεκδυγμάτης ἀποστάξεις, μέγρις εὖ κατώρθωσε νὰ περικλείσῃ ἐντὸς δύο ἐλαχίστων φιλοιδίων ὄλεκληρον τὴν σύστην δύο εἰνάρπων δένθρων. Τὸ δὲ τῶν φιλοιδίων τούτων διεράγητη ἡ νεκρίσις νὰ κενώσῃ μέγρι τελευταίας βανίδεος, τὸ δὲ ἀλλος ἐνόμιστεν ἡ Ἀφροδίτη εἰς τὴν Σαλμακίδα, σίκεσσαν εἰς δίκη σταθίων ἀπόστασιν παρὰ τὴν ἐμφύλιον βρέσιν. Τὸ ἀποτέλεσμα τῆς τοικύτης σκευασίας δύναται ἔκαστος νὰ μαντεύῃ, μαρτυρήσασθαι δέσκαρρήθησαν ἀνωτέρω περὶ τῆς θυματούργου τῶν μῆλων ἐνεργείας. Εἰς τὰς φλέσσας τῶν μελλονύμφων ἐκυκλοφόρησεν ἐν ἀναρτεῖ ἥντινοι αἴγακτοι βρευτέον πῦρ, καὶ ὥρμησαν πρὸς ἀλλήλους ὀιδούμενοι ὑπὲ τοῦ πάθους ὡς σφαῖραι ὑπὲ τῆς πυρίτιδος. Τὴν γωρίζουσαν αὐτοὺς διεκαπτάδιον ἀπόστασιν διήγουσαν ἐν διαστήματι ὀλογων ἡεπτῶν, ὑπερπηθῶντες φάραγγας καὶ κορυμνούς καὶ ἀνατρέποντες ἐν τῇ ἐρμῇ τοῦ δρόμου διαβάτας, ἀγέλας, ἀγράξας καὶ δένθρος. Οτε δὲ ἐν μέσῳ ἐρήμου ἐρεικιδόνας συνηγνητήρισκην τέλος πάντων, τοσσούτους ἡ σύγκρουσις ὑπῆρξε σφεδρὰ καὶ στενάτη αἱ περιπτύξεις, ὡστα τὰ σώματα αὐτῶν ἐνωθέντα ἀποτέλεσαν ἐν ὁδοικρέτον ὄλον. Ὁπερ μάτην ἐπαιράθησαν

νὰ γωρίσωσιν οἱ καταχθίσαντες γονεῖς. Τὸ σύμπλεγμα τοῦτο τῶν ἐνωθέντων ἔρχοτῶν εἶχεν ἴδει κατ' ἓναρ ὁ τεχνίτης ὁ γλύπας τὸν ἐν τῷ Λούδρῳ περὶάλλητον Ἐφυλαρόδιτον.

Εἰς ἕτερον λιθοξόον, οὐχὶ τούτου ἐλάσσονα, τερατωδίστερα ἔτι συνέβησαν ἐκ τῶν διδύμων δένθρων. Οἱ ἀργαλοὶ γλύπται· δὲν ὄμοιάζουν τοὺς Συδαρίτας τῆς σημερινῆς τέχνης, οἵτινες περιορίζονται ἀποτυπώντες ἐν εὑμαλάκτῳ πηλῷ τῆς φαντασίας αὐτῶν τὰ Ινδάλματα καὶ ἐμπιστεύονται· ἔπειτα εἰς μασθίους γεῖρας τὴν ἐργασίαν τοῦ μαρμάρου, ἀλλ' ἐκράτουν οἱ ἴδιοι τὴν σεῦραν καὶ τὸν ἐγκοπέα, μεταβάλλοντες ἀμόρροφους ὅγκους εἰς ἀκτινοεδήλους· Ἀπόλλωνας ἡ γχριτοδρύτους Νηρηίδας. Ἔν αρχῇ τὸν σκληρὸν λίθον ἐπότιζον διὰ μόνου τοῦ καταρρέοντος ἐκ τοῦ μετώπου ἴστρωτος, ἔπειτα δὲ δι' ὕδατος ἡ ἔξους πρὸς μετρίασιν τῆς σκληρότητος καὶ ἐλάττωσιν τοῦ κόπου. Οἱ δὲ ἡμέτερος Ἐφυλαρόδος, ἐγγὺς ὅν νὰ τελειώσῃ μετὰ πυρετοῦ ἀγρυπνίαν ἀνάλματα παλλίστης· Ἀρροδίτης, εἶχεν ἐξαντλήσει μέγχρις ἐσχάτης σταγόνος τὸ ὕδωρ τῆς λαχγῆνος. Μή ἔγων πρόγειρον ἄλλο, οὐδὲ θέλων νὰ διακόψῃ τὴν ἐργασίαν, ἐμηγγανεύθη, νὰ μαλακώσῃ τὸν πάριον λίθον τρίβων δι' ἔνδει μῆλου, ὅπερ εἶχε περιτσεύσει ἐκ τῶν ἀποτελούντων τὸ λιτὸν αὐτοῦ δεῖπνον δέος. Τὸ τέγυκσμα ἐπέτυχε θυσυλλασίως καὶ τὸ ἐργὸν συντελέσθη ἐντὸς τῆς νυκτὸς· αἱ δὲ πρωΐναι τοῦ ἥλιου ἀκτίνες ἐξώπισσαν Ἀρροδίτην τόσον ὠραίαν, ὡστε ηθελεν εἰπεῖ τις αὐτὴν οὐχὶ λίθον διὰ ἀριστοτέχνου ζωγρογνήθεντα, ἀλλ' ἀληθῆ θεὸν μετὰ τοῦ βλέμματος καὶ τοῦ μειδιάματος καὶ τῶν παλμῶν αὐτῆς πάντων ἀπολιθωθεῖσαν. Οἱ καλὸς τεχνίτης, οὗτος φίλαυτος οὔτε ἐγωιστὴς ὅν, εὖθις ἐνόησεν ὅτι κατὰ τὴν νύκτα ἐκείνην ὑπεράνθρωπός τις δύναμις εἶχεν διηγήσει τὴν συίλην καὶ τὸν κοπέα, τὸ δὲ πρὸ αὐτοῦ εἴδωλον δὲν ἐθαύμασεν αὐταρέσκως ὡς ἔργον τῶν γειρῶν του, ἀλλ' ὡς θεάν τινὰ ἀποκάλυψιν τῆς γυναικείας παλλονῆς. Ἐπι πολλὰς ἡμέρας ἦρκε-

σθηρ εἰς τοῦτο καὶ ἡτο εὐτυχῆς θαυμάζων καὶ λατρεύων. Τοιοῦτος εἶναι πάντοτε ἐν ἀρχῇ ὁ ἔρως· ἀριθμεῖνος ἐξ ἑκατοῦ τὴν τροφὴν καὶ νομίμων ὅτι δύναται ἐπ' ἄπειρον νὰ ξῆσῃ ὡς οἱ τέττιγες δικὸς δρόσου καὶ ἀσυλάτων. 'Αλλ' ἀμα ἀνδρωθῆ, καθισταται ἀγόρταγον θηρίον, ἀπαίτοῦν, κατὰ τὸν ἔρετον νόμον, ἀσπασμὸν ἀντὶ ἀσπασμοῦ. Ταυτής ὅμως ἀνταποδίσσεως ἀδεινατον ἡτο νὰ τύχῃ ὁ δύσερως. Ερμογλύκος παρ' ἔρωμένης ἐκ μαρμάρου, εὐδ' ἥθελε νὰ ξητήσῃ παρ' ἀλλήνης, καθότι πάσσαι αἱ γυναικες ἐρχίνοντο ἦδη αὐτῷ βέβηλοι γελοιογραφίαι τοῦ θείου πρωτοτύπου. Τὰς ἡμέρας αὐτοῦ πάσσαι καὶ τὰς γύντας διήγουν ὁ θυσυτυχῆς πρὸ τῶν ποθῶν τοῦ εἰδώλου του ὅτε μὲν τὴν καλλονὴν θαυμάζων, ὅτε δὲ τὴν ἀναληγησίνην καταρράμενος καὶ ἐνίστε λαμπράνων βέπταλον ἀνὰ γεῖρας, ἵνα συντρίψῃ τὴν συντρίψασκν τὴν καρδίαν του. 'Αλλ' ἐνῷ ἡ ὑπὲ τοῦ ὀρεστείου μῆλοι αὐτοῦ θεῖσα πυρκαϊκὴ θύεριζε τὰ σπλάγχνα τοῦ ἀθλίου, ὁ χυμὸς τοῦ ἑτέρου, δι' οὐ εἶγε τὸ μάρμαρον ποτισθῆ, ἔθυματούργεις κακεῖνος καὶ ἐμάλλοσσε τὸν λίθον. Πρωΐαν δέ τινα, ἐνῷ ὁ ἑταιροθάνατος ἦδη τεχνίτης ἀπεγκαρέτα δι' ἐσγάτου βλέμματος τὴν θεάν, τὸ θαῦμα συνετελέσθη, τὸ μάρμαρον ἐκινήθη, κατέβη ἐκ τοῦ βάθρου ἡ 'Αφροδίτη καὶ ἀναρτήσαται εἰς τὸν τράχηλον τοῦ γλύπτου περιδέραχιον λευκῶν βραχιόνων ἐψύχεισεν εἰς τὸ ωτίον του «Ζῆθ: Πυγμαλίων!»

